

9. c

Dragi moji,

če bi potekal redni pouk, bi imeli en pisni preizkus že za sabo, drugi bi bil v tem tednu. Tako je logično, da snovi ni več veliko. Hkrati pa tudi, da je nujno, da na slovenščino in učenje ne pozabite. Ta teden bomo pogledali še nekaj neumetnostnih besedil in ob tem vaj; za preverjanje prejšnjega tedna pa rešitev še ne dam, saj želim, da mi svoje delo pošljete v pregled. Upam, da ste se izkazali in se glede na težave (manjše ali večje) tudi pošteno samooocenili. Torej veste, kako delati naprej. ☺

Kako kaj vaše pesmi lepljenke? Tudi na ta način si lahko zagotavljate boljšo končno oceno! Čakam, da jih lahko preberem/vidim.

Pišite mi tudi, kaj vam je bolje – da priložim rešitve takoj po snovi ali na koncu navodil ter ali imate raje, da so navodila shranjena v Wordu ali PDF.

NAVODILA ZA DELO

- V delovnih zvezkih smo prišli do poglavja o prošnji; torej si odprite DZ na strani 80.

Preberite si besedilo 50. ČIPKARSKI DNEVI V ŽELEZNIKI. 1. c-nalogo rešite ustno; ko naredite 2. in 3. nalogo, napišite strnjeno obnovo besedila (obnova 5 prstov). 4. naloga kaže primer prošnje vaše vrstnice. Preberite si jo in rešite 4. a-nalogo ustno. V zvezek napišite:

URADNA PROŠNJA

glej DZ str. 80–89

IME IN PRIIMEK SPOROČEVALCA

NASLOV

POŠT. ŠTEVILKA, KRAJ

KRAJ, DATUM

IME IN PRIIMEK NASLOVNIKA

CELOTEN NASLOV

PROŠNJA ZA _____ (kaj)

NAGOVOR

VSEBINA – predstavitev, povemo, čemu pišemo, utemeljimo prošnjo (resnični podatki)

POZDRAV (se vnaprej zahvalimo, vljudno pozdravimo)

PODPIS

ime in priimek

PRILOGE

Stran 84 rešite ustno. Preberite, kaj o uradni prošnji piše v DZ ter rešite 5.–8. nalogo; 9. spet lahko naredite ustno, brez c. (Rešitve pogledajte spodaj.) Nato v zvezek ali na list napišite svojo uradno prošnjo za sprejem v srednjo šolo. Svoje izdelke mi pošljite.

- Zadnja naloga tega tedna sta ponovitev socialnih zvrsti ter obravnava funkcijskih zvrsti. Tokrat samo v zvezku; delovni zvezek sledi prihodnji teden.

SOCIALNE ZVRSTI SLOVENSKEGA JEZIKA

V različnih okoliščinah izbiramo različne zvrsti slovenskega jezika. Drugače govorimo med družinskimi člani, drugače s prijatelji in znanci, otrokom, odraslim ... Izbira socialne zvrsti je odvisna od **okoliščin** oz. od **govornega položaja**, pri čemer upoštevamo naslovnikovo starost, njegovo izobrazbo in poklic, pokrajinsko pripadnost in družbeni položaj. (Drugače bomo npr. govorili z branjevko, ravnateljem šole, svojim bratom/sestro ...)

KNJIŽNI ZVRSTI

ZBORNI JEZIK je natančno predpisan knjižni jezik, ki ga predvsem pišemo, beremo, ko beremo napisano besedilo, ter govorimo v javnosti. Pravila so predpisana v jezikovnih priročnikih (slovnica, slovar, pravopis).

KNJIŽNI POGOVORNI JEZIK se od zbornega loči po izgovarjavi (pogosto izpuščamo končni i, npr. začni delat, nehajte govorit, je treba napisat ...). V tej zvrsti naj bi vam učitelji razlagali snov.

NEKNJIŽNE ZVRSTI

POKRAJINSKO POGOVORNI JEZIK, ki ga govorijo v večjih krajih, npr. osrednjeslovenski (ljubljski), štajerski, primorski ... Od knjižno pogovornega jezika se loči v večjem številu narečnih prvin. (Spomnite ljubljansčine – npr. vevrca namesto veverica, okn namesto okno, sve šle namesto sva šli ...)

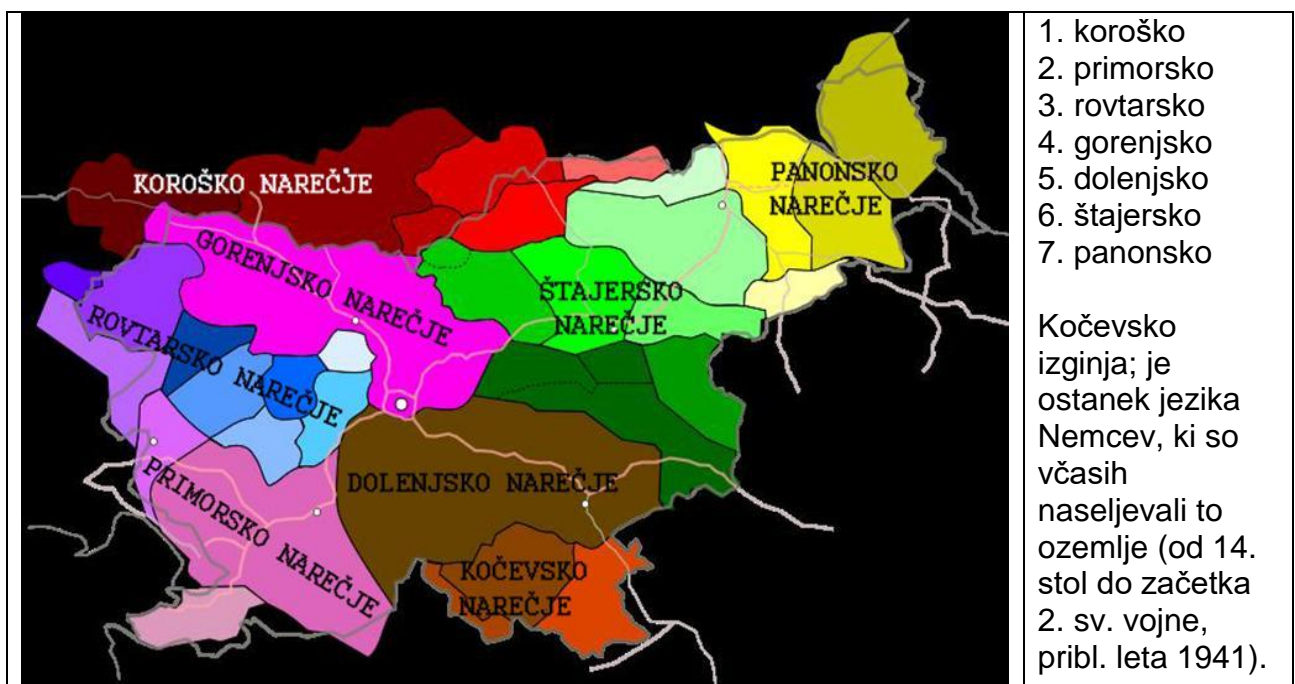
NAREČJA Na podlagi podobnosti jih delimo na sedem narečnih skupin; pregovor pa pravi: Vsaka vas ima svoj glas.

INTERESNE GOVORICE

SLENG (jezik iste generacije, se stalno spreminja; današnji je poln neslovenskih besed (gneča, keš, špon ...))

ŽARGON je jezik ljudi istega poklica, npr. pri zdravniku pacient, anamneza, diagnoza ...; pri avtomehaniku žmigovc, gas, auspuh ...

ARGO ali **LATOVŠČINA** je jezik skritih združb, tihotapcev ...; gre za neke vrste šifriranje, tako prikrivanje pomena, da ga drugi ne morejo razumeti.

(Če imate možnost natisa, si to sliko natisnite in nalepite; drugače le prepisite narečne skupine.)

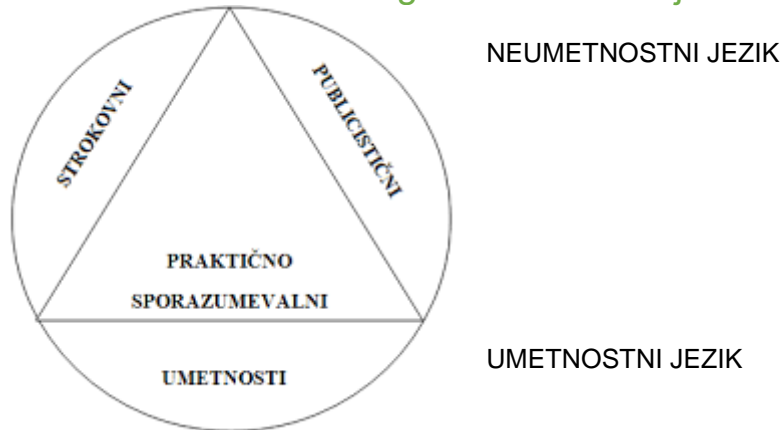
Premisli:

Katero socialno zvrst jezika bi uporabljala radijska napovedovalka, ki bere poročila? Katero socialno zvrst jezika uporabljaš med odmori?

Katero socialno zvrst uporabljaš pri pogovoru z babico? Katero socialno zvrst naj bi uporabljali politiki v parlamentu.

Za malo zabave, če imate možnost: primere narečij lahko poslušate na [youtube.com](https://www.youtube.com), narečja primeri (primorsko, idrijsko-cerkljansko, štajersko, dolensko)

FUNKCIJSKE ZVRSTI ločimo glede na namen jezika.

NEUMETNOSTNI JEZIK

Praktičnosporazumevalna besedila zajemajo splošne teme in so zlasti zasebna, namenjena dogovarjanju, pogovarjanju. Jezik v njih je splošno razumljiv. Pogosteje so govorjena kot pisana.

Publicistična besedila obsegajo najrazličnejše teme; namenjena so predvsem predstavljanju in komentiranju dogajanja. Objavljena so v medijih in dostopna najširšemu krogu ljudi. To so oglaševalska, poročevalska besedila. Pogosto ta jezik uporabljajo politiki.

Strokovna besedila obravnavajo ozka strokovna področja in posredujejo nova spoznanja. Delijo se na znanstvena, poljudnoznanstvena (spomni se TV-oddaj), uradovalna (poslovna) ter praktičnostrokovna (npr. navodila za sestavo omare, polaganje tapet ...).

Uradovalna besedila tvorijo posamezniki v stiku z institucijami ali v stikih institucij med seboj. Z njimi urejamo uradna razmerja. Jezik je objektivni in brezoseben, značilni so tipični izrazi. Nova teorija jih dodaja strokovnim besedilom (zato niso posebej napisana v krogu; lahko pa bi jih tam dali kot četrto zvrst).

UMETNOSTNI JEZIK, kot vemo, delimo na poezijo, prozo in dramatiko.

Poglejte si tudi, kaj piše v preglednicah na koncu DZ. V zapisu v zvezku si pustite nekaj prostora, če boste želeli pri funkcijskih zvrsteh zapisati še kaj, ko bomo to snov naredili po DZ.

Ta teden imate več pisanja in samostojnega dela, zato naj bo tole dovolj.

Upam, da utrjujete svoje znanje tako neumetnostno kot umetnostno; čakam na vaše izdelke/rešene učne liste ... – trenutno je sprotno samoocenjevanje za vaše delo zelo pomembno.

Lepo vas vse pozdravljam,

vaša ga. Mojca

Rešitve

1. naloga: c-naloga:

Besedilo je namenjeno vsem obiskovalcem čipkarskih dni v Železnikih/vsem, ki bi želeli obiskati čipkarske dneve v Železnikih, saj je bilo objavljeno v časopisu Gorenjski Glas in na spletnih straneh Občine Železniki in TD Železniki. Pisec ga je napisal, ker je želel seznaniti čim več ljudi s prireditvami v okviru 50. Čipkarskih dnevov v Železnikih. č-naloga: A

2. naloga: a

(Potekala je etnografska prireditev) 50. Čipkarski dnevi.

(Prireditev je potekala) v Železnikih (na več prizoriščih – pred plavžem, na nogometnim igriščem in po mestu).

(Dogajala se je) med 19. in 22. julijem 2012.

(Sodelovalo je) več kot tristo udeležencev: klekljarice, konjeniki, pihalni orkestri, mažoretke, tuji gostje, igralci nogometa.

Vsako leto pripravljajo prireditev, da bi ohranili tradicijo čipkarstva/da bi obiskovalcem prikazali umetnost klekljanja. b-naloga: B

3. naloga: 2, 4, 5, 1, 6, 3

4. naloga:

Kdo je besedilo napisal?	Jana Novak
Komu je namenjeno?	Osnovni šoli Železniki – (mentorici) čipkarske šole
Kje in kdaj je besedilo napisal/-a?	V Medvodah, 25. 8. 2016

b-naloga: (Jana je napisala besedilo,) da bi jo na OŠ Železniki sprejeli v čipkarsko šolo in da bi se tudi sama naučila klekljanja/da bi lahko obiskovala šolo klekljanja, ki je organizirana na OŠ Železniki.

c-naloga:

- Naslovnik lahko takoj ugotovi, s katerim namenom mu Jana piše in o čem piše. Jana je že v besedilni vrsti (Prošnja za sprejem v čipkarsko šolo) napisala namen in temo besedila.
- Naslovnika je vljudno nagovorila Jana je naslovnika nagovorila z besedo spoštovani.
- Na začetku se je predstavila.
- Na začetku je napisala svoje ime in priimek (Sem Jana Novak ...).
- V besedilu je še enkrat neposredno povedala, čemu piše. Jana je napisala, da bi se želela naučiti klekljanja.
- Svojo prošnjo je utemeljila. Povedala je, zakaj si želi naučiti klekljanja (na tekmovanju v Železnikih so jo prevzele spretno roke klekljaric in njihova potrpežljivost).
- Predstavila je le tiste podatke, ki so povezani s prošnjo. Napisala je podatke o tem, da je bila na čipkarskih dnevih v Železnikih, da bi se klekljanja tudi sama rada naučila, da je v šoli obiskovala krožek ročnih del, da je vztrajna pri delu, da ji bodo starši plačali šolnino in jo vozili v Železnike.

č-naloga: V zaključku besedila je napisala, da se zahvaljuje za razumevanje in jih je lepo pozdravila/zahvalo in pozdrav./Jana je v zaključku besedila zapisala: Zahvaljujem se Vam za razumevanje in Vas lepo pozdravljam.

d-naloga: Npr. Janina prošnja je uradna, saj je napisala vse potrebne sestavine, značilne za uradna besedila (naslov sporočevalca in naslovnika, besedilno vrsto, uraden nagovor, uraden pozdrav, podpis z imenom in priimkom), naslovnika je vikala, prošnja je namenjena uradni ustanovi (OŠ Železniki).

e-naloga: Vsa besedila sestavljajo naslov sporočevalca in naslovnika, kraj in datum pisanja, nagovor, vsebino, pozdrav in podpis (z imenom in priimkom).

Besedila se razlikujejo po besedilni vrsti (uradno pismo je sploh nima) in po prilogah, ki jih ima le uradna prošnja.

f-naloga: Priloga je povezana s tem, da jo bodo starši vozili v Železnike in ji plačali šolnino/z dovoljenjem staršev, da se strinjajo z njenim vpisom v klekljarsko šolo/da bodo starši poskrbeli za prevoz in plačilo za čipkarsko šolo.

Jana potrebuje dovoljenje staršev, ker še ni polnoletna/stara 18. let.

5. naloga: NE NE DA DA NE DA NE

6. naloga Shema A ustreza uradnemu opravičilu. Shema B ustreza uradni prošnji.

Shema C ustreza uradnemu pismu.

7. naloga:

KOGA IN ZA KAJ BI PROSIL/-A?	VRSTA PROŠNJE		
	NEURADNA PROŠNJA	URADNA USTNA PROŠNJA	URADNA PISNA PROŠNJA
občino Medvode za denarno pomoč za pripravo razstave čipk v kulturnem domu			✓
učitelja za odsotnost od pouka zaradi udeležbe na tekmovanju mladih klekljaric		✓	
Turistično društvo Železniki za fotografije čipk			✓
teto Meto za punkelj/bulo za klekljanje	✓		
Idrijski muzej za ogled razstave čipk in pomoč pri seminarski nalogi o čipkah			✓

8. naloga:

Kaja Kosovel
Levstikova ulica 12
5220 Tolmin

Tolmin, 15. 6. 2016

Dijaški dom Petra Poljanška
Pesnikova pot 3
1000 Ljubljana

PROŠNJA ZA SPREJEM V DIJAŠKI DOM (V ŠOLSLEM LETU 2016/2017)

Spoštovani!

Podpisana Kaja Kosovel, učenka 9. razreda, prosim za sprejem v dijaški dom v šolskem letu 2016/2017.

V letošnjem šolskem letu bom končala deveti razred v OŠ Tolmin. Izhajam iz družine, v kateri smo trije šoloobvezni otroci. Zaposlen je samo oče, in sicer v podjetju Strešnik, mati pa je od leta 2013 brezposelna.

Vpisala sem se na srednjo glasbeno in baletno šolo v Ljubljani. Ker je ta šola precej oddaljena od doma in ker imam slabe prometne povezave, sem se odločila, da bom med tednom živela v dijaškem domu, konec tedna pa se bom vračala domov. Tako bom imela tudi več časa za učenje, saj se mi ne bo treba vsak dan več ur voziti v šolo in iz nje. Ker je Vaš dijaški dom blizu moje šole, bi bila zelo vesela, če bi mi uspelo dobiti sobo pri vas.

Upam, da boste ugodili moji prošnji in Vas lepo pozdravljam.

Kaja Kosovel

Prilogi:

- potrdilo o vpisu
- potrdilo o premoženjskem stanju

9. naloga:

a-naloga:

Sporočevalec: Andreja Anžič (učenka 9. razreda OŠ Logatec)

Namen: (Napisala je prošnjo,) da bi obiskala Mestni muzej Idrija./Prošnja za obisk Mestnega muzeja Idrija

b-naloga: DA DA NE NE NE NE NE

c-naloga: Po smislu, npr.:

Andreja Anžič

Pod topoli 13

1371 Logatec

2016

Logatec, 22. 4.

Mestni muzej Idrija

Prelovčeva 9

5280 Idrija

PROŠNJA ZA OBISK MESTNEGA MUZEJA IDRİJA

Sem Andreja Anžič, učenka 9. razreda OŠ Logatec. Letos končujem osnovno šolo in bom nadaljevala šolanje na srednji zdravstveni šoli v Ljubljani. Vseh devet let sem bila zelo dobra/odlična učenka. Obiskovala sem dodatni pouk za slovenščino in biologijo. Udeležila sem se tudi Cankarjevega tekmovanja in tekmovanja iz znanja biologije.

Letos sem se odločila za izbirni predmet klekljanje. Ob praktičnem delu smo dobili nalogo, da vsak razišče del zgodovine čipke v Sloveniji. Pripraviti moram seminarsko nalogo in jo predstaviti sošolcem. V knjižnici sem že našla nekaj knjižnega gradiva, a je vseeno drugače, če si čipko ogledaš sam. Na spletu sem našla Vaš naslov in upam, da bi lahko z vašo pomočjo opravila to nalogo.

Prosim Vas, če mi dovolite obisk muzeja, saj bom tako lažje naredila nalogo za izbirni predmet.

Zahvaljujem se Vam za Vaš odgovor in Vas lepo pozdravljam.

Andreja Anžič

Priloge:

- priporočilo učiteljice izbirnega predmeta